

Bandor Éva egyéni díjat kapott Ranyevszkaja szerepének megformálásáért

Véget ért a kisvárdai fesztivál

Kisvárdai találós: „Mi az? Se keze, se lába, s határon túl jött a világra?” Nos, már kitalálhatta a kedves olvasó – ez volt a Magyar Színházak XXIII. Kisvárdai Fesztiválja, amely a huszadik évfolyam után nevet váltott, s elhagyta nevéből a határon túli jelzót. Mindhiába.

JUHÁSZ DÓSA JÁNOS

A fesztivál ugyanis továbbra is a határon túli színházak segerszemléje, másrészt hiába az Európai Unió, a schengeni övezet, a határok nélküli Európa továbbra is csak álom. Mert 677 euro lett volna az egyszeri „külföldi” jogdíj – ezért maradt el a kassai Thália Színház kisvárdai bemutatkozása, akik Brecht Koldusoperáját mutatták volna be Kisvárdán. „Brecht jogutódai bőven kimerítik mindazt, akik ellen Brecht küzdött” – mondja keserűen Czajlik József, a színház igazgatója. A Thália a kezdetektől ott volt a fesztiválon, most nem.

A fesztivál pár évvel ezelőtt színvonalban megközelítette a POSZT-ot, de amióta nevet váltott, mintha valahol megfeneklett volna, s mintha keresné az új helyét a magyar színházi palettán. Az új kormány 19 millió forinttal csökkentette a fesztivál költségvetését, s ahogy Nyakó Béla igazgató hozzátesszi, igencsak meg kellett húzni a nadrágszíjat. Jóval kevesebb előadást tudtak meghívni, kiesett a Rákóczi Kamaraterem, amelyben ugyan a hóguta kerülgetett mindenkit, színészt s nézőt egyaránt, de mégis elengedhetetlen része lett Kisvárdának, s hol vannak már azok az idők, amikor teljes ellátás várta a tollforgatókat. De elmaradtak a főiskolások előadásai, a hozzájuk kapcsolódó workshopok, s a papíron már éveket elelőtt megtervezett Bán Ferenc-féle színházépületről már nem is álmodnak erre felé.

Az idén a Bicskei István, Nagy Viktor, Nánay István, Pro-

A fődíjas előadás, A velencei kalmár egyik jelenete

(Barabás Zsolt felvétele)

ics Lilla és Tasnádi Csaba összetételű zsűri döntött a díjakról, s ahogy már megszokhattuk, az erdélyi és a vajdasági színházak osztoztak azok nagy részén. A fesztivál fődíját a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház A velencei kalmár című előadása kapta, amelyet Boczárdi László állított színre, akit a román színházi szakma UNITER-díjra is jelölt Shakespeare tragédiájának színreviteléért.

A zsűri különdíjjal jutalmazta a szabadkai Kosztolányi Színház Urbán András rendezte A kisinyovi rózsza című költői játékát, valamint a marosvásárhelyiek Platonovját (rendezte: Harsányi Zsolt). Kisvárdai város díját a Vajdasági Ta-

nyaszínház A falu rossza című előadása kapta, amelyet Táborosi Margaréta rendezett. A színház maga egyedülálló a magyar színházak népes mezőnyében, hiszen nyáron traktor vontatta szekéren utazva járja végig egy vándortársulat Vajdaság magyarlakta településeit. Az idén Csíki Zsolt rendezésében A Vízkereszt, avagy bánom is én címmel viszik színre Shakespeare remekét.

Visszatérve a kisvárdai díjazottakhoz, életműdíjat kapott Banka Lívia Újvidékről és Czintos József Szatmárnémetiből. Őt a kassai közönség is láthatta pár éve Villy Loman-ként Az ügynök halálában. A fesztivál közönségdíját a csíkszeredaiak Finitója kapta, ame-

lyet Victor Ioan Frunza rendezett. Egyéni díjat kapott Ranyevszkaja szerepének megformálásáért Bandor Éva, a komáromi Jókai Színház művésze.

S ha már a szlovákiai magyar társulatoknál tartunk, az idei évad terméséből Hizsnyan Géza válogatott a fesztiválra. Évek óta először fordult elő, hogy nem egy magyarországi kritikus járta végig a határon túli területeket, hanem az adott terület szakemberére bízta a válogatást. Ahogy Hizsnyan Géza mondja, az idei évad nem tartozott a legjobbak közé, s a három beválogatott előadás mellett mindössze Csiky Lumpok címmel Komáromban játszott, Valló Péter rendezte előadása jöhetett volna még számba. Igaz, már a válogatás lezárta után mutatták be Komáromban A hentessegéd c. Ballek-darabot. Hizsnyan szerint a válogatás legfontosabb szempontjának az előadás minőségi és gondolati tartalmának megjelenítését, illetve a közöttük lévő összhang megteremtését tartotta. Kassán a Kolár-éra utolsó évadából mindössze a Koldusoperánál találkozott az értelmezés szándékával, ahol a rendező Korognai Károly megpróbált túllépni a pusztá, felszínes szórakoztatáson. A komáromi évad messze legjobb előadása volt Martin Huba Cseresznyeskert-értelmezése, s Hizsnyan beválogatta a mezőnybe a Gágyor Péter vezette SZEVASZ Színház Lear király lányai című előadását is, ugyanis Gágyor hosszú évek óta következetesen próbálkozik klasszikus történetek szerzői továbbgondolásával. Gágyorék utoljára a Nem félünk a farkastól című előadással szerepeltek Kisvárdán.

A szlovákiai magyar „aligrészvétel” mellett az idén hiányoztak a beregszásziak s „természetesen” a kolozsvári színház is, amely mintha nagyon nem kedvelné a kisvárdai fesztivált.

Ahogy a hatalom sem igen tud vele mit kezdeni. Így volt ez 1989-ben, s nincs ez másképp 2011-ben sem.

ÚJ SZÓ Ötödik szám, 148. szám, 7. oldal 2010. június 27.